

Liberalisera Kubas ekonomi – för vem?

Manuel E. Yepe* 160222

Inför sitt besök på Kuba 21-22 mars har USAs president Barack Obama som uttalat mål att främja normaliseringen av förbindelserna mellan våra länder. Men de har ju aldrig varit riktigt "normala". Och på vilket sätt skulle USAs härskarklass dra fördel av denna "normalisering"?

Många av USAs krav har redan kommit helt på skam. Dessa frågor är: mänskliga rättigheter (ett område där Kuba uppvisar många framgångar och USA allvarliga brister); demokrati (ett begrepp som i USAs utrikespolitik blandas ihop med kapitalism); band till USAs fiender (dessa ändras hela tiden då USAs utrikespolitik är så inriktad på krig); religiös intolerans (Kuba har ett högt anseende för sin totala öppenhet gentemot alla religioner, både nationellt och globalt); politisk fanatism (Kubansk diplomati åtnjuter stor prestige och har uppnått enastående framgångar genom att bidra till konfliktlösningar på flera håll i världen).

USAs kräver eftergifter

Precis som de av USA kontrollerade eller påverkade massmedierna visar ligger USAs fokus på kravet att liberalisera Kubas ekonomi, för att öka landets sårbarhet för Wall Street. Det heter att "Kubas regering måste liberalisera sin ekonomi som svar på varje steg USA tar för att i någon mån mjuka upp blockaden". Och det varnas för Kubas ovilja att släppa till: "islossningen mellan Kuba och USA går väldigt långsamt därför att Havanna beslutat att inte förlora kontrollen över sin ekonomi".

Tjänstemän och experter nära USAs regering hävdar att en fortsatt minskning av sanktionerna, och blygsamma steg för att tillåta viss USA-export till Kuba - på kredit - "kommer att bero på vilka åtgärder kubanska regeringen vidtar för att liberalisera ekonomin." Även mer kategoriska krav har förekommit, som att "om Kuba inte ökar öppenheten, både politiskt och ekonomiskt, så blir det omöjligt för kongressen att upphäva t.ex. Helms-Burtonlagen".

Kapitalism eller fortsatt blockad

Allt leder fram till hotet, att om Kuba vill få blockaden hävd så måste de förändringar genomföras som USA, de kapitalistiska tankesmedjorna och massmedia kräver, dvs en ekonomisk öppning som ska leda till att Kuba accepterar ett kapitalistiskt ekonomisk system. Kubanerna förkastade dock detta 2011, då de i 163 000 mycket demokratiska folkliga rådslag gjorde tillägg, strykningar och revideringar i förslaget till färdplan för ekonomiska förändringar inom socialismen, den som genomförs sedan en tid tillbaka.

I årtal har det förhärskande budskapet i massmedia varit att USAs blockad bara tjänat som en ursäkt för den kubanska regeringen för att dölja sina ekonomiska misslyckanden, eftersom den haft så liten påverkan på landets ekonomi. Idag är det inte många som vågar påstå något dylikt, och svaret borde då naturligtvis vara att häva blockaden.

Översättning Christine Vaple

*Maneul E. Yepe är jurist, ekonom och samhällsforskare. Lärare vid Raul Roa-institutet för internationella relationer, chef för Prensa Latina, sekreterare i Kubas Fredsråd.